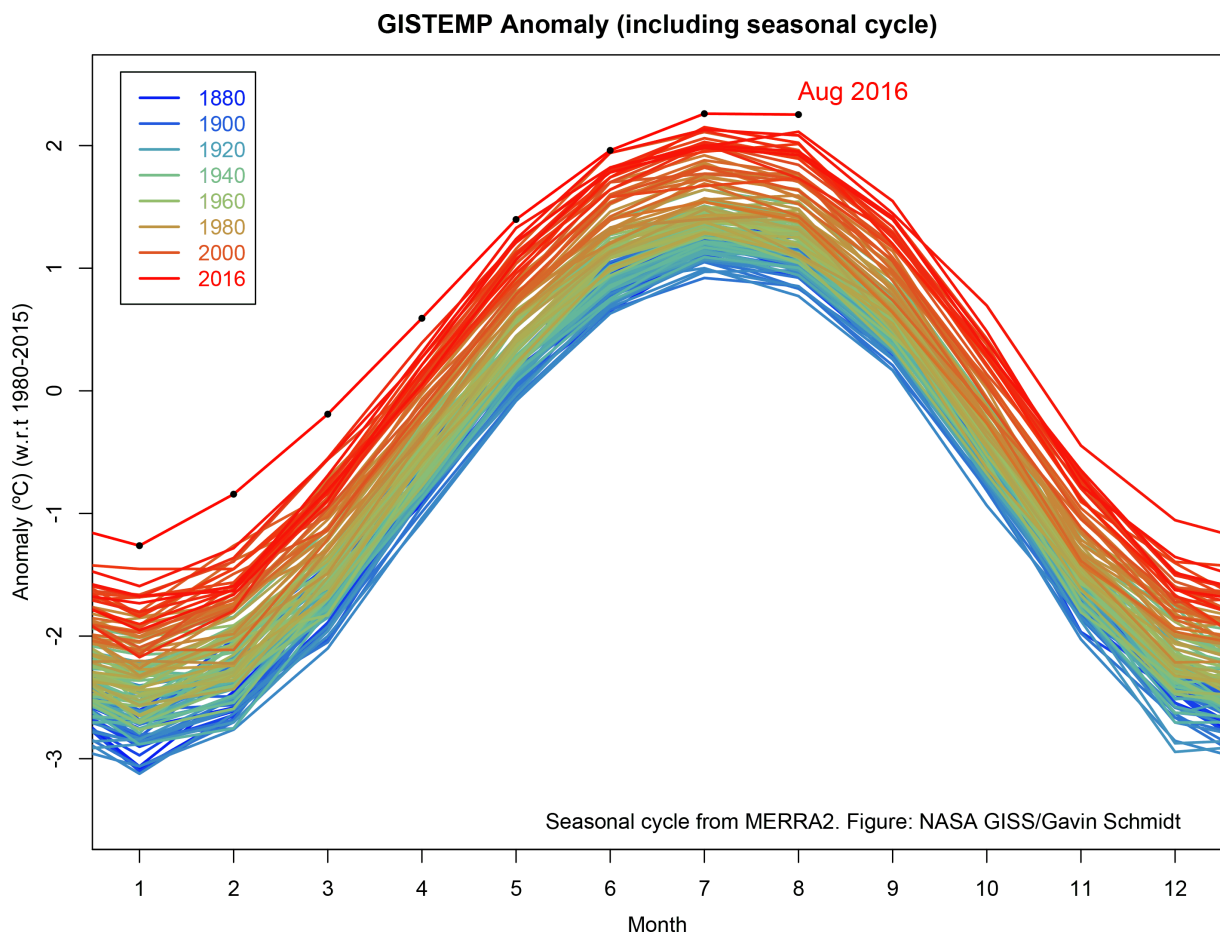

1. Som jag ser det just nu så står världen inför två stora problem: Ett pågående religionskrig och en begynnande global uppvärmning.
2. Det förra fyller våra tidningar dagligen. OK, men den globala uppvärmningen som trots allt representerar den totala jordiska förintelsen nämns mer oregelbundet, i specialiserade tidningar eller inför COP-konferenserna. En serie temperaturkurvor har dock tagits fram. Vi kan se i följande bild hur de globala temperaturerna stigit markant. Inte bara att år 2016 är varmast. Vi ser också hur medeltemperaturerna stigit ungefär lika mycket mellan 1980 och 2016 som mellan 1880 och 1980. Bristen på linearitet borde oroa. År 2016 kan ses indikera ett språng i temperaturutvecklingen. Frågan om vart världen är på väg kan ställas.

3. Tidsfaktorn spelar naturligtvis en roll. En av mycket få artiklar som vågat närma sig det problemet är *Agreement thresholds and Mediterranean basin ecosystems Climate change: The 2015 Paris Agreement thresholds and Mediterranean basin ecosystems* av Joel Guiot¹ and Wolfgang Cramer². Email: guiot@cerege.fr. De ger framför allt något av ett tidsperspektiv: Inom ungefär ett århundrade kommer natur och ekosystem i medelhavsområdet att ha ändrats radikalt, utarmats, om inte den mänskliga politiken läggs om.

4. Mer omedelbart kan vi notera hur öar försvinner och folk får flytta. Det sker nu. Vi upplever också hur strandpromenader översvämmas. Detta är inte den största katastrofen, men det ingår i bilden. Snart översvämmas våra kuststäder, som Venedig t ex. Och hur ska Holland och Bangladesch klara sig, och New York? Kommer Golfströmmen att ändra riktning? Då blir det kallt i Europa. Europa kanske skulle vara glad åt den globala uppvärmning som erbjuds men den kommer att åtföljas av migrationer, värre än vad vi sett de senaste åren. Religiös förföljelse kommer att följas av klimatiska imperativ.
5. Det huvudsakliga instrumentet för att rädda klimater är FN:s COP-konferenser, COP 21 hölls i Paris i december 2015 och COP 22 kommer att hållas i Marocko i november 2016. En serie UNFCCC-konferenser har också hållits i en till synes mer vetenskaplig, mer detaljerad och faktuell, stil men de har haft svårt att nå enighet. De politiskt användbara resultaten har kommit ur COP 21. De har under 2016 enats om ett policydokument med det uttalade syftet att begränsa jordens uppvärmning till 2°. Men i en abstrakt skrivning. Skogsskövlingen i Sydamerika och Indonesien fortsätter. Ingenting är riktigt tvingande just nu, verkar det.
6. Vidare måste vi vara skeptiska till hur fördröjningsfaktorerna hanteras. Greenhouse-gaserna kommer att finnas kvar länge efter det att jorden begränsat sina utsläpp. Att stoppa jordens uppvärmning är inte som att vrida på strömbrytaren. Det kommer att ta över hundra år att bli av med överskottet koldioxid. Papper är en sak. Verklighet en annan. Under tiden blir vi alla kokta. Eller kan vi gå under jord och svalka oss som i H G Wells roman.
7. COP 21 i Paris var seriös. Den resulterade i ett påskrivet dokument. Om detta följs, så kommer konsekvenser i form av desertifikation, migrationer mm att fördröjas avsevärt. Men OM! Hur ska världen kunna reglera skogsskövling, oljeutvinning mm. Och göra det i tid. Hela den revolutionen är ofullständigt förberedd.
8. De varma ländernas attityd är svårbegriplig. De upplever inte stor brådska. Marocco, värdlandet för nästa COP tar det också ganska lugnt och som många andra aktörer smyger de in sina egna intressen. De blandar in mycket hotellreklam mm i sin inbjudan men preciserar i alla fall: « Définition de la COP22 Marrakech : une COP (« Conference of Parties ») est une conférence annuelle sous l'égide des Nations Unies et qui a pour thème les changements climatiques. Après la COP 21 à Paris, les grands de ce monde se trouveront donc à Marrakech en Novembre 2016. Cette future Conférence des Nations Unies sur le Climat (COP) aura pour thèmes l'atténuation aux effets du changement climatique et l'innovation en matière d'adaptation. La COP 22 aura aussi pour mission de « développer des outils opérationnels dans le cadre du plan Paris-Lima puis Paris-Marrakech ». Hakima El Haite, avait indiqué à Lima devant l'Assemblée Générale de la conférence tenue en décembre 2014 , que « Lima est la COP des négociations, Paris est celle des décisions », mais la COP22, prévue au Maroc, sera « la Conférence de l'action ». »
9. En fråga som måste ställas är hur mycket tid Världen har till läns för att styra rätt. Trögheterna i jodens klimatsystem är inte klarlagda; när är det för sent? Vad har vi av linearitet, språng, kaosteori mm. En kaosteoretiker Glaick kan läsas: Han visar hur världen inte bara rör sig icke-lineärt utan också i språng. Temperaturutvecklingen kan passera brytpunkter efter vilka ingen återvändo gives. Kanske är det med utsagd tanke på detta som 2 gradersmålet har fått en så synlig plats i klimatstrategin. Synd bara att detta mål just nu verkar vara ganska avlägset.
10. Låt oss jämföra med den Ryska revolutionen. En Jämförelse tränger sig på. Albert Engström, konstnären, var i Moskva 1920 strax efter revolutionen. Där träfades han alla sorters folk: överklassen som befolkade krogarna och en underklass som levde i den mest otroliga misär, självklart utan fast bostad. Vidare fångtransporterna vilka skramlade fram nattetid och sakta men säkert ändrade på Mosvas befolkningsstruktur. Resor till Sibirien!

Varför denna jämförelse? Jo sättet att uppleva! Varken Ryssarna eller Jordens nuvarande befolkning orkar förstå vad som är på gång. Och hur mycket förstod tyskarna år 1938?

11. En på annat sätt provocerande jämförelse erbjuder ålarna, deras yngel. Varför kommer de så dåligt till Europa? Stannar golfströmmen? Kanske, kanske inte. Men om Golfströmmen stannar så får vi det kallare i Europa. Många grader. Och då ändras spelet. Då blir plötsligt den globala uppvärmningen önskvärd; för Europa! Men inte för resten av världen, som blir desto varmare. Så får Europa den verkliga migrationsfloden som blir ännu större, mer svårhanterlig, än den nuvarande, religiöst betingade flyktingströmmen.
12. Johan Rockström ger ett visst hopp genom att utforska ett antal katastrofer, inte bara klimatet och dess delvis kemiska orsaker, även om detta fortfarande är det stora dramat. Vi har också en befolkningsexplosion, ekosystem i obalans mm skriver han. Ändå! Den globala uppvärmningen måste anses vara det dominerande hotet. Utan ett bot för denna lönar sig inget annat, vill jag säga till Strömstad Akademi.